

هینه بوش و احتشامی، ۱۳۹۰، ص. ۳۶۰) بنابراین، اتخاذ رویکرد اقتصادی در سیاست خارجی و ایجاد سازوکارهای همکاری جویانه بین کشورهای منطقه در حوزه‌های تجاری، مالی، بانکی، سرمایه‌گذاری، حمل‌ونقل و گردشگری باعث تداوم همکاری‌ها و کاهش تنش‌ها در میان‌مدت خواهد شد.

۴-۴. ایجاد بازار مشترک منطقه‌ای

یکی از دلایل اصلی بروز و تداوم تنش‌های سیاسی در منطقه‌ی خلیج فارس، حجم بسیار پایین تجارت درون منطقه‌ای است. تجارت کشورهای منطقه عمدتاً به دولت‌های خارج از منطقه وابسته است. (Nuruzzaman, 2012, p. 11) با توجه به وجود ظرفیت گسترده‌ای در منطقه‌ای در خلیج فارس و مناطق هم‌جوار، راه‌اندازی بازار مشترک اسلامی یکی از الزامات همگرایی اقتصادی در منطقه است. راه‌اندازی بازار مشترک منطقه‌ای نیاز به اقداماتی دارد که رهبران کشورهای منطقه باید موردتوجه قرار دهند. از جمله‌ی این اقدامات عبارت است از: ایجاد منطقه‌ی آزاد تجاری در حوزه‌ی خلیج فارس، حذف موانع گمرکی درون منطقه‌ای، تسهیل مقررات مربوط به مسافرت و کسب‌وکارها، تسهیل مقررات سرمایه‌گذاری در حوزه‌ی خلیج فارس، وضع تعرفه گمرکی مشترک برای واردات از کشورهای خارج از منطقه؛ راه‌اندازی طرح‌های مشترک توسعه، در پیش گرفتن سیاست مشترک در صادرات نفت و گاز؛ اتصال شبکه‌های حمل‌ونقل منطقه‌ای و تقویت آن، تسهیل فرایند نقل‌وانتقال پول و همکاری‌های بانکی. با انجام این اقدامات، کشورهای منطقه می‌توانند ظرفیت‌های موجود در زمینه‌ی راه‌اندازی بازار مشترک را فعال نمایند. با توجه به نزدیکی جغرافیایی کشورهای حوزه‌ی خلیج فارس، هزینه‌ی حمل‌ونقل و قیمت کالا بین این کشورها به‌خصوص در تجارت مواد غذایی فاسد شدنی، بسیار پایین خواهد بود. چراکه در کوتاه‌ترین زمان و با کمترین هزینه، کالا از منطقه‌ی تولید شده به دست مصرف‌کننده می‌رسد. البته باید در نظر گرفت که یکی از مهم‌ترین پیش‌شرط‌های ایجاد بازار مشترک در این منطقه، کاهش خصومت بین ایران با ایالات متحده و رفع تحریم‌های بین‌المللی این کشور است، که در ادامه به آن اشاره خواهد شد.